

MIK MAK

Editie 24
Herfstnummer
2023

CLUBBLAD VOOR
MIKMAKKERS

Kom jij ook
naar de
MikMakkersdag?

Deelkastjes:
supergoed idee

Marijn surft
tegen zwerfafval

VIJF HEEL GOEDE REDENEN

Waarom je vrienden en vriendinnen ook lid van MikMak moeten worden:

- 1** Omdat jij lid bent. Duh...
- 2** Ze krijgen een gaaf starterspakket.
- 3** Ze krijgen vier keer per jaar het MikMak-clubblad.
- 4** Ze mogen gratis naar MikMak-events.
- 5** Jullie zitten gezellig in hetzelfde team!

Wil jij hier de volgende keer staan? Stuur dan je leukste foto in je MikMak-outfit én vijf vingers in de lucht naar: mikmak@oss.nl!

EN JULLIE MAKEN JE BUURT NATUURLIJK SCHONER!

Waar wacht je nog op? Ga naar www.mikmakkers.nl en meld je vrienden en vriendinnen aan. Het lidmaatschap is gratis voor kinderen van 5 t/m 12 jaar.

UitgeMikMakt?

Jammer! Hopelijk heb je een leuke tijd gehad als MikMakker. Afmelden is eenvoudig. Stuur een mail naar mikmak@oss.nl. Je MikMakspullen kun je inleveren bij de gemeentewerf (adres: Singel 1940-1945, nummer 300). Daar maken wij nieuwe MikMakkers blij mee. Bedankt voor je inzet!

Clubblad voor MIKMAKKERS

Heb jij de geocaches al gevonden? 4

Deuken rapen met meneer Gijs 6

1 oktober: MikMakkersdag 7

Deelkastjes: supergoed idee 8

Afvalstroom: bladeren 9

Statiegeld op blikjes: het werkt! 11

Marijn surft tegen zwerfafval 12

MikMakkers in actie 14

Vriendenboekje 16

Herfst doe-pagina 18

Herfstbingo 20

Dit clubblad is speciaal voor alle leden van MikMak, de club voor kinderen van 5 t/m 12 jaar die de strijd aangaan met zwerfafval in hun buurt. Lid worden is gratis, kijk op www.mikmakkers.nl. De volgende uitgave verschijnt in de winter.

Redactie: Texpert • Ontwerp: Circa Twee • Drukwerk: Wihabo • Verspreiding: dePostBode
MikMak is een initiatief van de gemeente Oss • mikmak@oss.nl • tel. 14-0412

Geocaching: EEN GROOT SUCCES!

In ons vorige clubblad hadden we superleuk nieuws. Voortaan kun je MikMak ook vinden als geocache! Vijf stuks, om precies te zijn. En wat blijkt? Het MikMak-geocaching is een groot succes. Heel wat MikMakkers wisten de geocaches al te vinden. Zoals Ruben van Roosmalen, die trots op de foto staat. Samen met zijn vader, moeder en zusje Julia vond hij alle vijf de schatten. Volgens Ruben waren ze erg goed verstopt, maar dat maakte het juist extra leuk!

Wil jij ook op zoek naar de geocaches? En weet je niet precies hoe het werkt? Check de website. Daarin legt MikMakker Evie het allemaal uit. Enne, je weet het, hè: we houden van foto's. Schat gevonden? Stuur je foto naar mikmak@oss.nl.

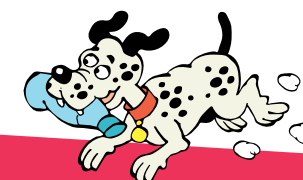
Benieuwd naar meer MikMakkers die op schattenjacht zijn gegaan? Kijk maar eens op bladzijde 14 en 15!

WAT IS DE MOOISTE AFVALBAK?

Wat is de mooiste afvalbak? Dat is een goede vraag. In de Ruwaard weten ze binnenkort het antwoord. Daar hebben ze namelijk een prijsvraag georganiseerd. Wie het mooiste ontwerp maakt voor op een afvalbak, wint een prijs. En op 16 september is de prijsuitreiking!

Wethouder Dolf Warris maakt om 11.00 uur de winnaars bekend, in het Elzeneindpark. Wil jij erbij zijn? Dat kan! We verzamelen bij de kinderboerderij. En na de prijsuitreiking geven we samen met meneer Gijs (de ezel) het park nog een schoonmaakbeurt. Zien we je dan?

DAG VAN DE DUURZAAMHEID

De Dag van de Duurzaamheid komt er weer aan. Op 8 oktober is het zover: dan is er bij Stadsboerderij De Elzenhoek van alles te doen. Je bent welkom vanaf 12.00 uur, en de activiteiten duren tot 16.00 uur. Natuurlijk is MikMak ook weer van de partij. Bijvoorbeeld met Enjoyncleaningup! Jeweetwel, met de hond die zwerfafval op kan ruimen, en een robohond die peuken oprapt.

Meer weten? Kijk op enjoyncleaningup.com.

**WORLD
CLEANUP
DAY 2023**
16 SEP

Duizenden mensen gaan op 16 september met zijn allen de straat op. Waarom? Omdat het dan World Cleanup Day is! Op die dag maken veel mensen hun buurt schoon. Doe je mee? Trek dan zeker je hesje aan en neem je prikker mee. Zo herkent iedereen jou als MikMakker.

Even geen zin meer om de straten op te ruimen? Dan kun je ook gaan varen of suppen en tegelijk rommel uit het water vissen! Check de website van waterschap Aa en Maas: aaenmaas.nl. Klik op *In jouw buurt* en kies daarna *Scheppen voor schoon water*. Succes!

Peuken rapen met meneer Gijs

Dat MikMakkers goede opruimers zijn, wisten we allang. Maar wist je dat we afgelopen zomer twee keer op een bijzondere missie zijn geweest?

Heel wat MikMakkers hebben op 4 juni sigarettenpeuken opgeruimd in het Elzeneindpark. Samen met meneer Gijs (de ezel) gingen ze het park in. Ze spoorden duizenden weggegooides sigarettenpeuken op. Wat een goed werk! In sigarettenpeuken zitten namelijk veel giftige stoffen. Bovendien zijn de filters gemaakt van plastic. Peuken in het park? Dat is slecht voor de dieren en de planten. En dus is de actie van onze fanatieke MikMakkers supergoed!

Doe jij de volgende keer ook (weer) mee?

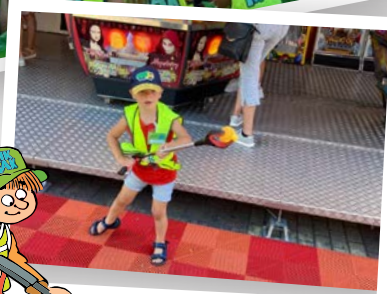

Wát een opgeruimde kermis!

Ook het Osse kermisterrein hebben we onder handen genomen. Want wat lag daar veel afval... Met de hulp van enthousiaste MikMakkers hebben we alles opgeruimd. In totaal waren er ongeveer 50 MikMakkers, en zo'n 30 ouders en begeleiders.

Ook een van onze grootste MikMakkers hielp een handje mee: wethouder Dolf Warris. Samen verzamelden we 19 vuilniszakken vol zwerfafval. En als beloning kreeg iedere MikMakker een lekkere oliebol én een rondje in zijn of haar favoriete kermisattractie. Dik verdiend!

Rens en Esmee uit Oijen waren erbij, toen het kermisterrein werd opgeruimd. Samen met hun opa en oma deden ze mee aan de opruimactie. Ze verzamelden een volle zak zwerfafval en daar waren ze maar wat trots op. En terecht!

MIKMAKKERSDAG

Yesssss! Op zondag 1 oktober is het weer MikMakkersdag. Dan is er van alles te zien, te doen en te beleven in het Hoessenboschtheater in Berghem. We hebben een leuk programma samengesteld, voor kleine en grote MikMakkers. Kortom, het belooft weer een supergaaf MikMakkers-feestje te worden! Natuurlijk hopen we dat jij ook komt. Laat je dat van tevoren even weten? Aanmelden kan nog tot 15 september. Dus... meteen maar even regelen?

OP MIKMAKKERS.NL LEES JE MEER OVER HET PROGRAMMA. DAAR KUN JE JE OOK AANMELDEN. OF SCAN DE QR-CODE!

1 oktober

Deelkastjes: SUPERGOED IDEE

Weet je wat een deelkastje is? Dat is een kast waar mensen spullen in zetten die ze zelf niet nodig hebben. Andere mensen kunnen die spullen gratis pakken. Heel fijn voor hen, én goed voor het milieu, want zo gooien we minder spullen weg!

Gera van Nunen uit Oss bedacht het idee van de deelkast. Daarom stellen we haar wat vragen.

Gera, hoe kwam je op het idee voor een deelkast?

"Ik bedacht het vorige winter. Het was erg koud en de verwarming aanzetten was erg duur. Veel mensen hadden daardoor te weinig geld voor boodschappen. Soms moesten ze zelfs een maaltijd overslaan. Ook waren er kinderen die zonder ontbijt naar school gingen."

En dat vond jij niet goed?

"Klopt. Daarom zijn mijn vriendin Patricia en ik van ons eigen geld boodschappen gaan doen. Die hebben we in onze deelkast gezet. Eten en drinken, maar ook bijvoorbeeld zeep, shampoo en douchegeel."

Check je kerstpakket!

Wil je ook iets in de deelkast stoppen? Spullen die je niet nodig hebt, mag je er zelf in leggen. En over een tijdje is het weer Kerstmis. Dan krijgen veel mensen een kerstpakket. Vol lekkere dingen, maar... misschien blijven er ook dingen over. Leg ze gerust in de deelkast!

En hoe ging dat?

"In het begin was het spannend. Zouden mensen de kast gebruiken? Al snel bleek van wel. Jonge mensen, ouderen... de deelkast is er ook voor iedereen."

Hoe kom je aan nieuwe boodschappen?

"We kopen zelf spullen. En we krijgen dingen van andere mensen, zoals geld of spaarzegels. Daarvan doen Patricia en ik weer extra boodschappen. Ook krijgen we soms spullen van supermarkten. En het leuke is: door de deelkast gooi ik zelf ook minder weg."

Kun je dat uitleggen?

"Er mogen ook andere dingen in de deelkast, zoals kleding en speelgoed. Zo krijgen die spullen een nieuw leven. Laatst zette ik een paar oude chipsbakjes in de kast. Die waren dezelfde dag al meegenomen. Wat je zelf niet meer nodig hebt, kan een ander vaak heel goed gebruiken."

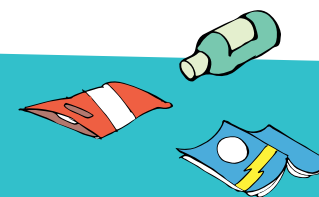
En dus is er minder afval... mooi meegenomen!

"Zeker weten. Want al dat afval... verschrikkelijk. Zeker als het op straat ligt. Daarom vind ik het werk van de MikMakkers ook zo goed. En wist je dat veel kinderen ook helpen om de deelkast te vullen?"

Hoe merk je dat dan?

"Laatst was de deelkast bijna leeg. Toen zag ik kinderen uit de buurt met een bolderkar langs de deuren gaan. Ze vroegen overal om nieuwe spullen. Geweldig toch!"

Meer weten over de deelkastjes? Check de Facebookpagina: facebook.com/deelkastjesoss.

Afvalstroom: BLADEREN

Dit keer in de Afvalstroom geen oude schoenen, kleding of matrassen, maar... bladeren! Want de blaadjes die in de herfst uit de bomen dwarrelen, maken ook een mooie reis. Let maar eens op!

Stap 1: Groeien en bloeien

Is er water, warmte en licht? Dan kunnen bomen en planten perfect groeien. En dat levert mooie bladeren op!

Stap 2: Vallende blaadjes

Als bladeren op de grond terechtkomen, verteren ze langzaam. Goed nieuws, want zo worden ze voedsel voor dieren.

Stap 3: Kleine opruimers

Wie de blaadjes opeten? Slakken bijvoorbeeld. Maar ook regenwormen, pissebedden en veel andere bodemkruipers. Smakelijk!

Stap 4: Schimmels in actie

Ook schimmels helpen een handje mee. Zij maken van het overgebleven blaadjesafval namelijk humus, een donkerbruine smurrie.

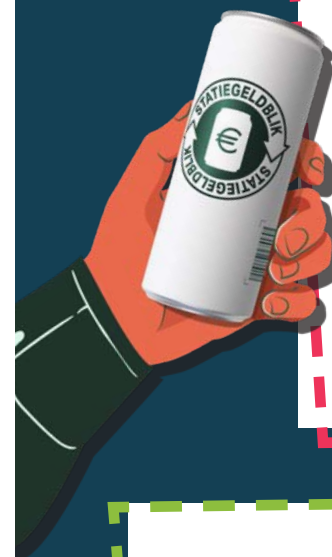
Stap 5: Hongerige bomen en planten

Zodra er regen valt, verdwijnt de humus in de aarde. En dan... vieren de bomen en planten feest. Jummie! Die humus is een perfecte maaltijd. Met hun wortels zuigen bomen en planten het voedsel op. Zo krijgen ze energie om in de lente weer frisse, verse bladeren te laten groeien!

Statiegeld op blikjes: het werkt

Is het jou ook al opgevallen? Er liggen veel minder blikjes op straat. Dat komt doordat er sinds kort statiegeld op blikjes zit. Ieder leeg blikje is 15 cent waard! Op plastic flesjes zit al langer statiegeld. Hartstikke goed! Zo blijft de natuur een stuk schoner.

En heb je de afvalbakken in het centrum van Oss al gezien? Daar zit voortaan een speciaal rekje aan. Hier kun je je flesje of blikje in zetten (als je het statiegeld zelf niet hoeft). Iemand die het statiegeld goed kan gebruiken, kan het flesje of blikje meenemen en inleveren bij de supermarkt. Prima idee toch?

Minder plastic in het milieu

Sinds kort staat het in de wet: koop je eten of drinken in een wegwerpverpakking of wegwerpbeker, dan moet je extra geld betalen. Deze wet zorgt ervoor dat we steeds minder plastic gebruiken. Prima!

Misschien ben je ze zelf al wel eens tegengekomen: drinkkietjes van papier, vorkjes van bamboe of bakjes van hout, palmladeren of suikerriet. Ook krijg je in steeds meer restaurants geen plastic bekertje meer, maar een herbruikbare drinkbeker. En je frietbakje? Ook dat is lang niet altijd meer gemaakt van plastic. dus neem voortaan zelf een drinkbeker of bakje mee om het iets in te doen, dat scheelt een heleboel afval. Wat ons betreft: een dikke duim omhoog!

Ooievaar dood

Verdrietig nieuws: in Megen is afgelopen zomer een ooievaar overleden door zwerfafval. De ooievaar was een sterke knaap uit een nest van vier. Maar toen hij bijna groot en sterk genoeg was om uit te vliegen, overleed hij plotseling. En dat is vreemd. Dus werd de jonge ooievaar onderzocht. Wat bleek? In zijn maag zat veel zwerfafval, dat hij had opgegeten. De onderzoekers vonden elastiekjes, rubber en zelfs glasscherven.

We wisten natuurlijk allang dat zwerfafval slecht is voor dieren en planten. Daarom zijn we ook zo blij met het goede werk van jou als MikMakker! Hoe meer zwerfafval we opruimen, hoe meer dieren we redden.

MARIJN SURFT TEGEN ZWERFAFVAL

Marijn Schouten gaat iets bijzonders doen. Binnenkort gaat hij 400 kilometer windsurfen! Dat doet hij niet zomaar. Met zijn surfactie zamelt Marijn geld in voor het goede doel.

Dat goede doel is de Plastic Soup Foundation. Deze organisatie wil minder plastic afval op de wereld. En dus kunnen ze het geld van Marijn goed gebruiken. Marijns doel: 4.000 euro!

Marijn is 10 jaar en woont in Kudelstaart, een dorp in de buurt van Amsterdam. Kudelstaart ligt vlakbij de Westeinderplassen, waar Marijn vaak gaat windsurfen. Hij vertelt: "Ik houd van windsurfen. Als het waait, ben ik op het water. En in het weekend heb ik surftraining."

Marijn heeft een hekel aan zwerfafval. "Afval is niet goed voor het milieu", vertelt hij. "Daarom ga ik af en toe naar het strand, om schoon te maken. Afval hoort in de prullenbak, niet in de natuur."

400 kilometer surfen

De actie voor de Plastic Soup Foundation bedacht Marijn samen met zijn moeder. "Zodra we 4.000 euro hebben ingezameld, stap ik op mijn surfplank", vertelt Marijn. Als het zover is, kun je hem bijvoorbeeld vinden op het IJsselmeer en het Markermeer. "Ik kom zelfs langs de Afsluitdijk", vertelt Marijn.

Marijn gaat meerdere dagen doen over zijn uitdaging. Hij gaat net zolang door, totdat hij de 400 kilometer aantikt. Of hij denkt dat hij het gaat halen? Hij geeft zelf het antwoord. "Ik weet zeker van wel. En als ik moe ben of even geen zin heb, neem ik gewoon een pauze. Een paar dagen of een paar weken, totdat ik weer volle energie heb. Daarna ga ik weer door!"

Blijf MikMakken!

Dat Marijn in het MikMak-clubblad staat, vind hij leuk. "Ik kende MikMak nog niet, maar nu wel. Heel goed dat er kinderen zijn die de natuur schoonhouden. Ze weten dus dat het niet goed is om het milieu te vervuilen. Ik hoop dat ze blijven MikMakken, ook als ze ouder zijn. Zo blijven de wijken, de bossen en de stranden schoon."

**KEN JE IEMAND DIE
MARIJN WIL SPONSOREN?
LAAT DAN DEZE QR-CODE
SCANNEN! JE KOMT DAN
OP DE SPONSORPAGINA
VAN MARIJN.**

MikMakkers in actie

Teun voltooide de MikMak-geocaching-missie! Alle caches gevonden en daarnaast nog flink afval geraapt ook!

Vicki en Lola gingen op pad om de buurt schoner te maken. Of dat gelukt is? Kijk maar eens wat een hoop afval ze verzamelden! Heel erg fijn!

Evie, Sam en Otis hebben de perfecte combinatie gevonden: MikMakken en geocachen tegelijk!

Teun MikMakte een rondje door zijn eigen wijk. Kijk eens wat een berg afval hij ophaalde! Goed werk, Teun!

Ties houdt van MikMakken, én van puzzelen. Geen wonder dat hij de woordzoeker in het vorige clubblad perfect wist op te lossen. Lekker bezig!

Op een mooie woensdagmiddag ging **Okke** op pad om de geocache-schat te zoeken in Macharen. Gelukt! En Okke vond niet alleen de geocache, maar nog een ander klein schatje: een egeltje! Hij heeft hem even rustig kunnen bekijken, voordat het diertje weer tussen de bladeren verdween. Mooi avontuur, Okke!

Faas en Wolf zijn geweldige speurneuzen. En dus gaan ze graag op jacht naar de MikMak-geocaches! Op de foto hebben ze er alweer een gevonden. Knap speurwerk!

Evi en Lize waren op de Osse kermis. Zij hielpen mee om het terrein schoon te maken, en dat is erg goed gelukt. Bedankt voor jullie hulp, dames!

Lola en Nina uit Megen houden van een schone buurt. En dus trekken ze er graag op uit om te MikMakken! Ze hopen dat ze hun mooie foto terugzien in het MikMak-clubblad. Nou dames, als jullie zó je best doen, hebben jullie wel een plaatsje verdiend!

De trotse oma van **Kaylinn** stuurde ons deze foto. Kaylinn is sinds een paar maanden MikMakker. Samen zijn ze al een paar keer afval gaan rapen in Lith. Goed bezig, Kaylinn! (en oma natuurlijk)

Dylan en Mike houden van MikMakken, én van schatzoeken! Terwijl mama lekker uitslaapt, gaan ze met papa op jacht naar de geocaches. Met succes! Broertje Jamie is nog nét te klein, maar wie weet helpt hij over een tijdje ook wel mee met zoeken.

Kennismaken met
mikmakkers

Wie ben ik?

Naam: Quinn

Leeftijd: 7

Woonplaats: OS S

Latertwordbikt ik:
JAGER

Mijn grootste droom:
JAGEROP
ZEEBEESTEN

Mijn favoriete

film

nieuws

tv-programma

quinn
bytman

boek

barre

Dit eet ik heel graag: paard

En dit lust ik echt niet: prei

Hier ben ik fan van: Kris Krossboom

Ik ruim het liefst samen op met:

momp

Hier heb ik voor het laatst opgeruimd:

KEPMIS

Afval op straat vind ik:

NIETGOED

Mijn hobby's:

GAMEN
LEGO

Daarom ben ik
MikMakker

Daar
opruimen

Mijn lievelingsvak
op school:

LEZEN

KNUTSEL JE MEE?

Herfstpuzzel

Help! De wind heeft alle herfstwoorden door elkaar geblazen. Zie jij welke woorden je kunt maken van de letters? De eerste letter van ieder woord staat al op de goede plek.

- BRELADEN _ _ _ _ _
- SPNENWIENB _ _ _ _ _
- POPMEON _ _ _ _ _
- EHEKORON _ _ _ _ _
- DNEEDNDENAL _ _ _ _ _
- SKALEHKNUIS _ _ _ _ _
- KSATAJEN _ _ _ _ _
- RDSOORJOTBE _ _ _ _ _
- DOELENSTADD _ _ _ _ _
- ELGE _ _ _ _ _
- PRAAPUL _ _ _ _ _
- RAJEGENS _ _ _ _ _

Tip

Psst... weet je een woord niet? Kijk dan eens naar de plaatjes op deze bladzijde. Misschien helpen die je wel.

HEB JE ALLE WOORDEN GEVONDEN? MAIL DAN EEN FOTO NAAR MIKMAK@OSS.NL. UIT ALLE GOEDE ANTWOORDEN TREKKEN WE EEN WINNAAR.

Een pauw van bladeren

In het bos, in de tuin of op straat vind je in de herfst veel bladeren. Rode, gele, bruine, groene... veel verschillende kleuren. Daar kun je veel leuke dingen mee knutselen, zoals deze pauw!

Knip het lijfje van de pauw uit een vel gekleurd papier. Versier de pauw met de bladeren. En de pootjes? Daarvoor kun je de steeltjes van de bladeren gebruiken!

Bladeren over? Maak dan eens een konijn.

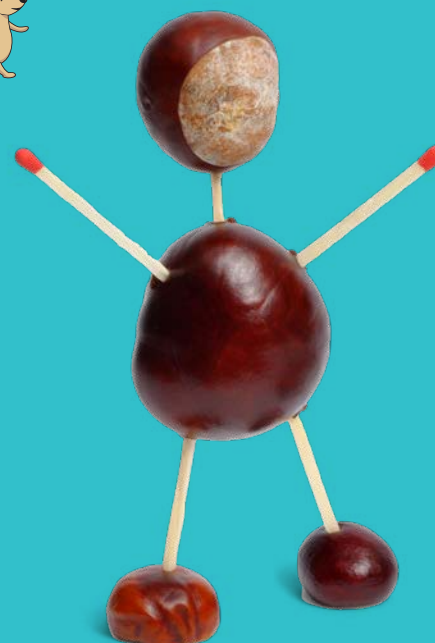
Kastanjepoppetjes maken

Zie je tijdens het MikMakken wel eens kastanjes liggen? Daar kun je goed mee knutselen!

Je hebt nodig:

- Kastanjes
- Tandentokers/satéprikkers
- Papier
- Lijm
- Stiften en/of wiebeloogjes

Prik vier tandentokers in een kastanje (de armen en benen). Prik daarna een tweede kastanje (het hoofd) erop. Versieren maar! Geef je poppetje bijvoorbeeld haar. Of een mooie hoed. Of misschien wel een jurk!

HERFSTBINGO

Doe je mee aan de herfstbingo? Trek stevige schoenen aan en op naar het bos! Enneh... trots op je volle bingokaart? Stuur je foto maar op! (mikmak@oss.nl)

SPINNENWEB

ROODBORSTJE

VLIEGENZWAM

EIKENBLAD

EIKEL

BOSMIEREN

DENNENAPPEL

DISSEBED

SLAK

**MIK
MAK**

BRAMENSTRIJK

